

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panegyricvs, Die Natali Academiae Theodorianae
Paderbornensis, Reuerendissimo, atq[ue] Illustrissimo
Principi, ac Domino, Theodoro, Episcopo Ecclesiae
Paderbornensis, S. R. I. Principi, Fvndatori Eivs ...**

Horrion, Johann

Paderbornæ, 1616

Capvt XI. De occupato à Saxonibus Alisone, & Origine Paderbornae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14243

populi Romani tot bellicosos VVestphaliae populos (sic enim loquamur, tametsi necdum VVestphalia dicebatur) hoc castellum in medijs eorum finibus collocaret, idem existimo plurimum profuisse Sicambrijs, qui illud post id locorum obtinuerunt, ad eosdem populos communis belli societate colligandos.

CAPVT XI.

De occupato a Saxonibus Alifone,
& Origine Paderbornæ.

Lib. 27.

IN ITA illa circa Gallieni tempora, populi olim discordes, Franci sunt appellati, quibus, vt ait Marcellinus, confines erant Saxones, gens primum vltra Albim sita, vt ex Ptolemæo discimus, sed quæ deinde adiunctis sibi Cauchis, si Zosimo credimus, Iuliani temporibus

Lib. 3.

In vita Hieronionis.
apud Turon. l. 1. c. 9.

ad Visurgim vsq; dominabatur. Ab horum finib. vsq; ad Rhenum quæcumq; gentes habitabant, Franci dicti, & eorum regio D. Hieronymo, Sulpitio Alexandro, & in veteri tabula itineraria Valentiniani ætate descripta, quæ Amplissimi, & optime de litteris meriti Viri Marci Velseri ope prodijt in lucem; Francia nominatur. Ac principio quidem, cum, vt opinor, imbecillioribus singuli viribus erant, Franci & Saxones coniunctis consilijs, & opibus piraticam in Rheno, ac mari exercentes Romanorum terras infestabant. Deinde, vbi seorsim satis vtraq; gens sibi posse visa est, Franci terrâ, quod Sicambri nostri, & ceterorum pleriq; equitatu valebant: Saxones mari rem gerere cœperunt. Ac Franci quidem tandem aliquando transgressi Rhenum sedes in Romano fixerunt solo, & post multa prælia, subiugata Germania prima, vbi est Moguntiacum, & Belgica secunda in qua Sueffiones, Catalaunum, Ambiani, circa annum Domini CCCCLVI. ad extremum in Gallia conserunt.

Sidon. Apollin. in panegy. Auiti.

derunt. Horum prosperam fortunam æmulati Saxones, à
 à tergo consecuti, transito Visurgi, regiones, è quibus illi
 migrauerant, occuparunt. Neque tamen credibile est ita
 Francos excessisse, vt nulli remanserint. Nam vt alios ta-
 ceam Bruçteri, quos inter Francorum populos Eumenius,
 & Sulpitius Alexander numerant, longo post interuallo
 Boructuarij dicti, demum circa annum CHRISTI
 DCCVIII, vt testatur Venerabilis Beda, cum eis CHRIS-
 T I Euangelium afferre cœpisset S. Suibertus, à Saxonib⁹
 sunt deuicti. Transierunt quoque in Saxonicum nomen
 Angriuarij, quos postea Angarios dixerunt. Itaq; neque
 Sicambros planè deseruisse Alifonem, vt vacuum ingre-
 rentur Saxones, equidem adducor vt credam, sed potius
 condendæ Paderbornæ Saxonibus causam dedisse. Id
 priusquam explanem, video mihi necessario confutandas
 quorundam de origine Paderbornæ opiniones. Nam qui
 nobis tabulas Ptolemæi egregie illustratas ediderunt, cum
 inter Germaniæ oppida Teuderium repperissent, non du-
 bitarunt confirmare esse Paderbornam. At Teuderium, q̄
 Theudurum Antoninus vocat, non in Germania magna,
 sed in aduersa Rheni ripa fuisse, ex ipsa itineris ratione, quã
 Antoninus persequitur, alij satis liquidò demonstrarunt.
 Nihil igitur Teuderium ad Paderbornam. Alijs visum est
 Paderbornam suam originem Carolo Magno debere, qui
 annem è tribus fontibus hoc loco ortum, à Pado illo no-
 bili Galliæ Cisalpinæ fluuio, cui tres item sint fontes Pade-
 ram appellarit. Verùm Paderbornæ nomen antiquius
 esse Carolo magno, liquet ex epistola S. Ludgeri ad Xixfri-
 dum episcopum, vbi inter rebelles Saxones meminit Ogel-
 li Oesterbach de Paderborne, qui cum anno DccLxxviii.
 hoc est, proximo à suscepta fide & baptismo, pugnaret con-
 tra Carolum, essetq; eius atas aduentu illius in has oras ve-
 tustior,

[Panegy.
 Cōstant.
 [apud Tu-
 ron. lo.
 cit.
 [Lib. 5. ca.
 12.

[Philipp⁹
 Clucri⁹
 12. Germ.
 Ant cap.
 18.

[Gregor.
Turon. l.
4. hist.
Francorū
c. 7]

tustior, non potuit Paderbornæ nasci, neque à Paderborna nomen ferre, si primum à Carolo condita fuisset, vel appellata. Neque id Gobelinus Persona confirmare audet. Nam quod adiungit ab iis Saxonibus, qui Longobardos, duce Alboino in Italiam, comitati, se ab ijs circa annum Domini DLXX. seiunxerunt, ædificatam, vel nominatam esse Paderbornam, longius etiam abest à vero. Nam illos ex Italia profectos, arma intulisse in Gallias, ibiq; à Mummulo Francorum duce fractos, atque subactos, retrò vnde venerant recessisse legimus, nusquam verò, in has oras remigrasse. Sed hæc hæctenus. Nunc, vt institui, quid de origine Paderbornæ sentiam, explicabo. Quòd plerisque in rebus vsu venire solet, vt vnus interitus, alteri præbeat nascendi locum, id Paderbornæ accidisse iudico. Saxones enim cum à Visurgi profecti se primum his regionibus intulerunt, vt paullò ante ostendi, non vacuas hominibus reppererunt. Quare tametsi Sicambri, ceterique populi, tot copijs in Romani populi terras vltra Rhenum traductis, pristinas suas vires acciderant, tamen non vsque eo fracti erant animis, vt loca munitione, & frequentia populi nobilitata, vltrò aduenientibus hostibus indefensa traderent. Huius generis cum esset Aliso, toto eo tractu, qui inter Visurgim, & Alisonem iacet, non magno negotio in ditione redacto, facile est suspicari ab Alifone, primam esse Saxonibus iniectam moram. Interea dum opperiuntur, dum se suaque Sicambri, vltrò, vel armis compulsi dedant, videtur illa loci amoenitas, & vbertas elegantissimorum fontium, in qua castra fecerant, quamuis barbaros id temporis Saxonum animos permouisse, vt in eo loco Urbem conderent. Quoniam verò veteres in numero multitudinis pleraque nomina quarta vocali terminabant, quæ nos per secundam efferimus (dicebant enim thi engelon, thi heiligō, thi bron-

non,

non, seu bornon) & iucundissimos hos tres nostros fontes Patherbrunnon visum erat nominare, idcò Vrbi ipsi idem est nomen inditum. Sed quid sibi vult illud Pather? Colligimus enim sic à maioribus enunciatum esse, quòd ita crebrò scriptum reperiamus, nimirum cum lingua Germanica veterem illam suam asperitatem retineret. quemadmodum enim paullatim articulum thi mollius pronunciarunt dic, ita ex Pather fecerunt Pader. Testatur Gobelinus à Pado deriuatum, qui vt ait, ex tribus fontibus sibi inuicem prope surgentibus ad pedes Alpium in vnum alueum concurrentibus oriatur. quæ descriptio non congruit cum ijs quæ à Strabone, Plinio, Ptolemæo, Leandro Alberto de origine Padi memorantur. Sed faciamus non spectatam esse in hac appellatione tam accuratam similitudinem, si cui id sequi libebit, dicet à Pado factam esse Paderam, quemadmodum brachium Padi, quod est ad Rauennam, Padusam dictum accepimus. Reperitur quoque scriptum Padesbronnen, vbi videri possit deductum nomen ab eadem origine atq; ipsum Padi vocabulū. Refert enim Plinius ex Metrodoro, Padum nomen accepisse ab arbore picea, quæ multa circa fontem, quæ Gallicè Pades dicatur. Verum vnde Saxonibus nostris, quos eo tempore quasi more ferino vixisse ait Venantius, ea eruditio, & cognitio linguarum? Equidem malim fateri nescire me, vnde illud Pather, in nomine Patherborna, perinde atque obscure est quid sibi velit mimigarna, in nomine Mimigarnafordæ, quo aliquot sæculis dicta fuit ea VVestphaliæ Vrbs, quam hodie Monasterium nuncupamus. præsertim cum illa à Pado deriuatio nullius è veteribus auctoritate nitatur. Romanis certè hi fontes, Luppiæ fontes perinde dicebantur, atque ille Luppespringensis, atque ad-

[Annales
Canisiani
an. 777.]

[Lib. 3. c. 16]

[Lib. 3. 7.]

[Vide Gobelinum.]

N

cò qui

eò qui nobis Padera est non alius ac Luppia, quanquã necdum condita Paderborna, antequam ars aliquid moliretur, non videantur nostri fontes in vnum alueum fuisse collecti, sed temerè, vt casus ferebat, per subiectos campos lapsi se in Luppiam intulisse. Eò factum est, vt cum Sicambri vetus Luppia nomen his fontibus tribuerent, Saxones eius appellationis ignari nouum ijs vocabulum attribuerint. postea verò occupato Alifone, didicerunt à Sicambri Luppia nomen: hãsit tamen ijs fontibus, quos prius in potestatem redegerant, nouum Padera nomen. Quocirca cum antea duo tantum amnes ad tuam arcem, Princeps Illustrissime, confluere dicerentur, deinceps tres sunt numerati, cum reuera Luppia, & Padera vnus, atque idem sit fluuius.

CAPVT XII.

Instauratum videri Alifonem à D. Carolo Magno.

POTITI Alifone Saxones, omnique circa eum regione, secunda fortuna elati, ausi Francorum vestigijs insistere, deuinctis sibi belli societate Thuringis, Rhenum & ipsi transcendunt, rati idem sibi in Francos licere, quod illis in Gallos, aliosque Romani Imperij populos licuisset. Ea res Francos coegit arma retrò in Saxones Thuringosq; conuertere, donec exciso florentissimo Thuringorum Imperio, Saxones vectigales facerent. Contigit hoc anno CHRISTI DXXVII. Quo ex tempore nunquam deserunt Saxones, sæpe excusso Francorũ iugo, ad libertatem eniti, donec à Carolo Magno Francorum rege, antequam à Leone III. Pontifice Maximo, qui Paderbornæ fuerat, Imperator Populi Romani renunciaretur,

[Gregor.
Turon. l.
3 c. 7. l. 4.
c. 10.]